

15. TAMMIKUUTA 2026

KÄYTTÖSUUNNITELMA 2026
YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

Ympäristölautakunta

Ympäristölautakunta	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	138 171	199 000	165 000	165 000	165 000
Maksutuotot	690 914	340 000	375 000	375 000	375 000
Muut toimintatuotot	0	1 000	1 000	1 000	1 000
Toimintatuotot	829 084	540 000	541 000	541 000	541 000
Valmistus omaan käyttöön	1 490	10 000	10 000	5 000	5 000
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	- 850 276	- 860 100	- 904 500	- 937 500	- 964 200
Palvelujen ostot	- 645 524	- 569 000	- 582 400	- 596 200	- 606 300
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 925	-9 600	-9 900	-9 900	-9 900
Avustukset	0	- 500	- 500	- 500	- 500
Muut toimintakulut	-38 063	-49 000	-54 200	-55 100	-56 800
Toimintakulut	-1 538 788	-1 488 200	-1 551 500	-1 599 200	-1 637 700
Toimintakate	- 708 214	- 938 200	-1 000 500	-1 053 200	-1 091 700

TOIMINNAN KUVAUS

Lupa- ja valvonta -vastuualue vastaa rakennusvalvonnasta Heinolassa ja Hartolassa sekä ympäristönsuojelusta Heinolassa, Hartolassa, Iitissä ja Sysmässä.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET

Lupa- ja valvontavastuualueen tavoitteiden toteuttaminen ja työn tehostaminen edellyttää sähköisten palvelujen jatkuvaa kehittämistä asiakasystävällisemmiksi sekä niiden käyttöönottoa koko vastuualueella. Tähän liittyy myös digitiekartan toteuttaminen ja kehittäminen.

TOIMINNAN PAINOPISTEALUEET

Vakiinnutetaan seudulliset yhteistyömallit siten, että järjestämisvastuista syntyy tehokkuutta, osaamista ja kustannushyötyjä koko alueelle.

SITOVUUSTASO

Valtuuston hyväksymän talousarvion mukaan vastuualueen käyttösuunnitelmien sitovuustasona on tulojen ja menojen netto.

STRATEGIASTA JOHDETUT TAVOITTEET (VALTUUSTON SITOVUUSTASO)

Vastuuhenkilö: kaupunkiympäristöjohtaja

Lupa- ja valvonta -vastuualue muodostuu kahdesta tulosyksiköstä

- Ympäristönsuojelu
- Rakennusvalvonta

Vastuualue on osa elinvoiman, maankäytön ja kuntatekniikan muodostamaa dynaamista palveluketjua, jossa lupa- ja valvontatoiminnot (rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu) varmistavat suunnitelmallisen, sujuvan ja lainmukaisen rakentamisen ja ympäristön käytön. Markkinoinnin, maanhankinnan, kaavoituksen sekä tonttien ja infran rakentumisen ohella vastuualueen viranomaistoiminta vaikuttaa yritysten ja asukkaiden sijoittumiseen paikkakunnalle.

Vastuualue järjestää ja tuottaa rakennusvalvonnan palvelut Heinolassa ja Hartolassa sekä ympäristönsuojelun palvelut Heinolassa, Hartolassa ja Sysmässä. Lisäksi vastuualue tuottaa ympäristönsuojelun palvelut litille, jolla on oma luottamushenkilöhallinto ympäristönsuojeluasioissa.

Heinola ostaa ympäristöterveydenhuollon palvelut (elintarvikevalvonta, terveydensuojelu ja eläinlääkäripalvelut) Hollolan kunnan seudulliselta ympäristöterveydenhuollolta.

Kaupunkiympäristön palvelualueen viranomaistoimintojen luottamushenkilöhallinnosta vastaa seudullinen **ympäristölautakunta** ja sen **rakennusvalvontajaosto**.

INVESTOINNIT

Rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun valvontaohjelmistot siirretään pilvipalveluihin. Lisäksi toteutetaan rakentamislain edellyttämät ohjelmistomuutokset.

Strateginen päämäärä	Palvelualueen tavoite 2026
Hyvinvoinnin kasvu • Hyvinvointi lisääntyy • Toimiva arki • Hiilineutraali ja resurssiviisas Heinola	• Asiakastyytyväisyys: Asiakaskokemuksen arviointi kertoo, että palvelut koetaan laadukkaiksi ja arki sujuvaksi. Palvelualueiden välinen yhteistyö ja osaamisen jakaminen johtoryhmätyön kautta tukevat laadun paranemista (ohjaus ja neuvonta). • Esteettömyyden priorisointi: Esteettömyyden kehittäminen näkyy konkreettisesti kaupunkilaisten liikkumisessa ja saavutettavuudessa. Kaupunkisuunnittelu priorisoi kehittämiskohteita ja varmistaa parannusten toteutumisen. • Uusiutuvan energian edistäminen: Kaupungin energiantuotannossa uusiutuvat ratkaisut vahvistuvat ja tukevat hiilineutraaliustavoitetta. Energiaratkaisut kytkeytyvät resurssiviisauden työryhmän kehittämiseen. • Tavoitteiden seuranta: HINKU- ja JETS-seurannasta saadaan tietoa, joka ohjaa päätöksentekoa ja kehittämistä. Seuranta on säännöllistä ja vaikutukset näkyvät strategisten työryhmien työssä.
Uudistuva työ ja asuminen • Muuttovoiton vahvistaminen • Dynaaminen ja uudistuva elinkeinoelämä • Monipaikkainen Heinola	• Kaupungin houkuttelevuus ja elinvoima: Heinola tunnetaan vetovoimaisena ja elinvoimaisena kaupunkina, jossa väestökehitys tukee kestäväää kasvua. Uusien asuin- ja loma-asuntoalueiden maankäyttöselvitykset tukevat muuttovoittoa. • Korkeakouluyhteistyö ja oppiva organisaatio: Yhteistyö korkeakoulujen kanssa vahvistaa Heinolaa oppivana kaupunkina ja tuo uusia innovaatioita. Kaupunkiympäristöpalvelut tarjoavat oppimisympäristön harjoittelijoille ja opiskelijoille. • Kaavoitus ja kaupunkikehittäminen: Kaavoitus etenee suunnitelmallisesti ja tukee yritystoiminnan, asumisen ja loma-asumisen tarpeita. Kaupunki osallistuu aktiivisesti yritysten sijoittumisneuvotteluihin ja edistää kuntien välistä yhteistyötä.

Vahva kaupunkiyhteisö • Laadukas päätöksenteko • Osallisuuden vahvistaminen • Hyvinvoiva henkilöstö ja hyvä johtaminen	• Rakennus- ja yhdyskuntainfrastruktuurin tietojärjestelmät: Tietojärjestelmät tukevat sujuvaa suunnittelua ja päätöksentekoa, ja niiden käytettävyys koetaan hyväksi. Tämä varmistaa toimivat viranomaispalvelut ja palvelujen hyvän saavutettavuuden yhteistoiminta-alueella. • Työhyvinvointi: Hyvinvointitoimet kohdentuvat oikein ja näkyvät henkilöstön jaksamisessa ja sitoutumisessa. Toimenpiteet perustuvat KeVa-kyselyiden tuloksiin. • Asukas- ja asiakaspalaute: Palaute otetaan järjestelmällisesti huomioon ja siihen vastataan nopeasti, mikä lisää luottamusta kaupungin toimintaan. Sähköistä asiointia ja tiedottamista kehitetään jatkuvasti. • Yhteistyö ja osallisuus: Yhteistyöprosessit ovat toimivia ja osallistumistapahtumat vahvistavat kaupunkilaisten vaikutusmahdollisuuksia.
Kestävä talous • Velkamäärän vähentäminen • Käyttötalouden tasapaino • Kasvua tukevat tulevaisuusinvestoinnit	• Toimipisteoptimointi ja tilatehokkuus: Palveluverkko on ajantasainen ja tilat tehokkaassa käytössä, mikä tukee kaupungin talouden tasapainoa. Tilapalvelut kehittävät ratkaisuja ja esityksiä tilatehokkuuden parantamiseksi. • Vesilaitoksen talouden tasapaino ja korjausvelka-analyysi: Elinkaaritalouden hallinta varmistaa vesilaitoksen toimintavarmuuden ja suunnitelmalliset investoinnit. Viemäriverkoston kuvaamista jatketaan järjestelmällisesti. • Omaisuuksiluokitus ja sen kestävä hyödyntäminen: Kaupungin omaisuutta hyödynnetään strategisesti siten, että se tukee taloudellista kestävyyttä ja ympäristötavoitteita. Metsäohjelman valmistumisen jälkeen metsänhoitosuunnitelma päivitetään ja kiinteistöjen arvoluontia vahvistetaan. • Yhteistyön tiivistäminen: Sopimus- ja yhteistyökäytännöt ovat ajantasaisia ja tuottavat tehokkuutta. Viranomaispalveluyksikön säilyminen Heinolassa varmistetaan, ja yhteistyötä naapurikuntien kanssa vahvistetaan ja laajentamista selvitetään, myös sähköisten asiointipalvelujen kehittämisellä. Lupatuloilla rahoitetaan pääosa rakennusvalvonnan kuluista.

Käyttösuunnitelma

KUVAUS TOIMIALAN JA PALVELUALUEIDEN TOIMINNASTA JA TARKOITUKSESTA

Lupa- ja valvonta -vastuualue vastaa rakennusvalvonnan palvelujen järjestämisestä ja tuottamisesta Heinolassa ja Hartolassa sekä ympäristönsuojelun palvelujen järjestämisestä ja tuottamisesta Heinolassa, Hartolassa ja Sysmässä. Lisäksi vastuualue tuottaa ympäristönsuojelun palvelut liille, jolla on oma luottamushenkilöhallinto ympäristönsuojeluasioissa. Ympäristölautakunnan alainen lupa- ja valvontatoiminta toteuttaa kaupunginvaltuuston asettamia strategisia päämääriä viranomaistehtävien luonteeseen soveltuvalla tavalla.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET

Lupa- ja valvontavastuualueen tavoitteiden toteuttaminen ja työn tehostaminen edellyttää sähköisten palvelujen jatkuvaa kehittämistä asiakasystävällisemmiksi sekä niiden käyttöönottoa koko vastuualueella. Tähän liittyy myös digitiekartan toteuttaminen ja kehittäminen.

Palvelualueen luottamushenkilöhallinnosta vastaavat kaupunkiympäristölautakunta, seudullinen ympäristölautakunta (Heinola, Hartola ja Sysmä) sekä sen rakennusvalvontajaosto (Heinola ja Hartola).

Sitovuustaso

Valtuuston hyväksymän talousarvion mukaan vastuualueen käyttösuunnitelmien sitovuustasona on palvelualueen tulojen ja menojen netto.

Strateginen päämäärä	Tavoite 2026	Mittari ja tavoitetaso	Vastuu
Hyvinvoinnin kasvu - Hyvinvointi lisääntyy - Toimiva arki - Hiilineutraali ja resurssiviisas Heinola	Asiakastyytyväisyys: Asiakaskokemuksen arviointi kertoo, että palvelut koetaan laadukkaiksi ja arki sujuvaksi. Palvelualueiden välinen yhteistyö ja osaamisen jakaminen johtoryhmätyön kautta tukevat laadun paranemista (ohjaus ja neuvonta). Esteettömyyden priorisointi: Esteettömyyden kehittäminen näkyy konkreettisesti kaupunkilaisten liikkumisessa ja saavutettavuudessa. Kaupunkisuunnittelu priorisoi kehittämiskohteita ja varmistaa parannusten toteutumisen. Uusiutuvan energian edistäminen: Kaupungin energiantuotannossa uusiutuvat ratkaisut vahvistuvat ja tukevat hiilineutraaliustavoitetta. Energiaratkaisut kytkeytyvät resurssiviisauden työryhmän kehittämiseen. Tavoitteiden seuranta: HINKU- ja JETS-seurannasta saadaan tietoa, joka ohjaa päätöksentekoa ja kehittämistä. Seuranta on säännöllistä ja vaikutukset näkyvät strategisten työryhmien työssä.	Osallistutaan koko kaupungin hyvinvointisuunnitelman ja -kertomuksen laatimiseen sekä niiden tavoitteiden seurantaan. Vastuualueen edustajana hyvinvointityöryhmässä toimii ympäristöpäällikkö. Valvonta toteutetaan tasapuolisesti ja oikeudenmukaisesti hyväksyttyjen valvontasuunnitelmien mukaisesti. Ympäristöarvot ja kestävä kehitys tuodaan osaksi ohjelmatyötä tukemaan hyvinvoinnin toteutumista. Ympäristön viihtyvyyttä ja kaupunkilaisten osallistumista ympäristönsuojelutyöhön parannetaan järjestämällä talkoita vieraslajitorjuntaan.	Ympäristöpäällikkö

Uudistuva työ ja asuminen • Muuttovoiton vahvistaminen • Dynaaminen ja uudistuva elinkeinoelämä • Monipaikkainen Heinola	• Kaupungin houkuttelevuus ja elinvoima: Heinola tunnetaan vetovoimaisena ja elinvoimaisena kaupunkina, jossa väestökehitys tukee kestävää kasvua. Uusien asuin- ja loma-asuntoalueiden maankäyttöselvitykset tukevat muuttovoittoa. • Korkeakouluyhteistyö ja oppiva organisaatio: Yhteistyö korkeakoulujen kanssa vahvistaa Heinolaa oppivana kaupunkina ja tuo uusia innovaatioita. Kaupunkiympäristöpalvelut tarjoavat oppimisympäristön harjoittelijoille ja opiskelijoille. • Kaavoitus ja kaupunkikehittäminen: Kaavoitus etenee suunnitelmallisesti ja tukee yritystoiminnan, asumisen ja loma-asumisen tarpeita. Kaupunki osallistuu aktiivisesti yritysten sijoittumisneuvotteluihin ja edistää kuntien välistä yhteistyötä.	Olla osana kaupungin yhteistyöalueen tiedolla johtamisen tavoitteita. Huolehditaan niiden rekisterien ajantasaisuudesta, joiden ylläpito ja päivittäminen kuuluvat vastuualueen vastuulle. Päivitystä tehdään jatkuvasti. Yhteistyöalueen asianhallinta ja arkistointi keskitetään Heinolan vastuulle. Rekistereiden korjausta tehdään oman työn ohella. Keskeneräisten rakennuslupien selvitystyö jatkuu, ja vuoden aikana selvitetään 20 % keskeneräisistä luvista.	Johtava rakennustarkastaja, Ympäristöpäällikkö
Vahva kaupunkiyhteisö • Laadukas päätöksenteko • Osallisuuden vahvistaminen • Hyvinvoiva henkilöstö ja hyvä johtaminen	• Rakennus- ja yhdyskuntainfrastruktuurin tietojärjestelmät: Tietojärjestelmät tukevat sujuvaa suunnittelua ja päätöksentekoa, ja niiden käytettävyys koetaan hyväksi. Tämä varmistaa toimivat viranomaispalvelut ja palvelujen hyvän saavutettavuuden yhteistoiminta-alueella. • Työhyvinvointi: Hyvinvointitoimet kohdentuvat oikein ja näkyvät henkilöstön jaksamisessa ja sitoutumisessa. Toimenpiteet perustuvat KeVa-kyselyiden tuloksiin. • Asukas- ja asiakaspalaute: Palaute otetaan järjestelmällisesti huomioon ja siihen vastataan nopeasti, mikä lisää luottamusta kaupungin toimintaan. Sähköistä asiointia ja tiedottamista kehitetään jatkuvasti. • Yhteistyö ja osallisuus: Yhteistyöprosessit ovat toimivia ja osallistumistapahtumat vahvistavat kaupunkilaisten vaikutusmahdollisuuksia.	Lupaprosessien ennakoitavuus ja oikea-aikaisuus tukevat laadukasta päätöksentekoa, vahvistavat luottamusta viranomaistoimintaan ja edistävät strategisten tavoitteiden toteutumista. Hyvä palvelukokemus ja sujuvat lupakäsittelyt (rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu) Asiakaspalveluneuvonnan, lupaprosessien ja sähköisten palveluiden jatkuva kehittäminen Tietoturvallinen asiointi ja asiakirjojen säilytys Tiedottamisen parantaminen Ympäristölupaprosesseissa panostetaan asiakkaiden ennakoivaan neuvontaan, jotta lupaprosessit ovat sujuvampia. Rakentamislupien käsittelyaika keskimäärin neljä (4) viikkoa. Lomakausina käsittelyaika on 6–8 viikkoa. Ympäristö- ja maa-aineslupien käsittelyaika on keskimäärin neljä (4) kuukautta siitä, kun kaikki tarvittavat asiakirjat on toimitettu. Ympäristönsuojeluviranomaisen valvontaohjelman valvottavista kohteista tarkastetaan vuoden aikana 80 %.	Johtava rakennustarkastaja, Ympäristöpäällikkö

Kestävä talous • Velkamäärän vähentäminen • Käyttötalouden tasapaino • Kasvua tukevat tulevaisuusinvestoinnit	• Toimipisteoptimointi ja tilatehokkuus: Palveluverkko on ajantasainen ja tilat tehokkaassa käytössä, mikä tukee kaupungin talouden tasapainoa. Tilapalvelut kehittävät ratkaisuja ja esityksiä tilatehokkuuden parantamiseksi. • Vesilaitoksen talouden tasapaino ja korjausvelka-analyysi: Elinkaaritalouden hallinta varmistaa vesilaitoksen toimintavarmuuden ja suunnitelmalliset investoinnit. Viemäriverkoston kuvaamista jatketaan järjestelmällisesti. • Omaisuuksiluokitus ja sen kestävä hyödyntäminen: Kaupungin omaisuutta hyödynnetään strategisesti siten, että se tukee taloudellista kestävyyttä ja ympäristötavoitteita. Metsäohjelman valmistumisen jälkeen metsänhoitosuunnitelma päivitetään ja kiinteistöjen arvoluontia vahvistetaan. • Yhteistyön tiivistäminen: Sopimus- ja yhteistyökäytännöt ovat ajantasaisia ja tuottavat tehokkuutta. Viranomaispalveluyksikön säilyminen Heinolassa varmistetaan, ja yhteistyötä naapurikuntien kanssa vahvistetaan ja laajentamista selvitetään, myös sähköisten asiointipalvelujen kehittämisellä. Lupatuloilla rahoitetaan pääosa rakennusvalvonnan kuluista.	Viranomaisyhteistyötä naapurikuntien kanssa vahvistetaan uudella yhteisellä seudullisella lautakunnalla ja yhteistyöalueen laajentamista selvitetään toiminnan sujuvuuden, resurssien tarkoituksenmukaisen käytön ja palvelujen saatavuuden parantamiseksi. Uuden selvitystyön käynnistäminen ajoitetaan sen jälkeen, kun rakennusvalvontauudistuksen valtakunnalliset suuntaviivat ovat selkiytyneet. Rakennusvalvonnan lupa- ja valvontamaksuilla pyritään kattamaan toiminnan menot rakentamisen määrän ja lainsäädännön asettamien reunaehtojen mukaisesti.	Johtava rakennustarkastaja, Ympäristöpäällikkö
---	--	--	---

Riskienhallinta

Riskiluokka	Tunnistettu riski	Riskiarvo	Hallintakeino	Vastuu
Toiminnallinen riski	Henkilöstöriskit: saatavuus, jaksaminen, osaaminen ym.	Todennäköisyys: 1 Merkittävyys: 1 	Työmäärän seuraaminen, osaavan työvoiman saatavuus/pysyvyys, palkkatasa-arvon edistäminen. Korkeakouluyhteistyö: harjoittelijoita ja opinnäytetöitä	Johtava rakennustarkastaja, Ympäristöpäällikkö
Toiminnallinen riski	Oikeusvarmuus: Oikeusturva- ja prosessiriski (valitukset, päätösten kumoutuminen tai käsittelyaikojen venyminen).	Todennäköisyys: 2 Merkittävyys: 1 	Huolellinen lupavalmistelu, ennakoiva neuvonta, päätösten perusteleminen ja dokumentointi sekä sisäinen luparatkaisujen keskinäisarviointi.	Johtava rakennustarkastaja, Ympäristöpäällikkö
Toiminnallinen riski	Tietoturva- ja tiedonhallintariski (järjestelmät, sähköiset palvelut ja arkistointi)	Todennäköisyys: 2 Merkittävyys: 2 	Järjestelmällinen perehdyttäminen ja koulutus, huolellisuus sekä tietoturvakäytäntöjen esilläpito.	Johtava rakennustarkastaja, Ympäristöpäällikkö
Vahinkoriski	Vahinkoriskit: fyysinen turvallisuus (esim. rakennuksen sortuminen, pintavesien käsittely, ympäristövahinko)	Todennäköisyys: 3 Merkittävyys: 2 	Valtakunnallisten ja alueellisten ohjekirjeiden oikea käsittely (ohjeet + dokumentointi).	Johtava rakennustarkastaja, Ympäristöpäällikkö
Toiminnallinen riski	Henkilöriski: työturvallisuus työmailla valvontatehtävissä	Todennäköisyys: 3 Merkittävyys: 2 	Työturvallisuusohjeiden noudattaminen, perehdytys, asianmukainen suojavarustus, työmaakohtainen riskien arviointi sekä turvallisten työskentelytapojen varmistaminen.	Johtava rakennustarkastaja, Ympäristöpäällikkö

Lupa ja valvonta

Lupa ja valvonta	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
TULOT	829 084	540 000	541 000	541 000	541 000
MENOT	-1 538 788	-1 488 200	-1 551 500	-1 599 200	-1 637 700
NETTO	- 708 214	- 938 200	-1 000 500	-1 053 200	-1 091 700

TOIMINNAN KUVAUS

Lupa- ja valvonta -vastuualue vastaa rakennusvalvonnasta Heinolassa ja Hartolassa sekä ympäristönsuojelusta Heinolassa, Hartolassa, Iitissä ja Sysmässä.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET

Lupa- ja valvontavastuualueen tavoitteiden toteuttaminen ja työn tehostaminen edellyttää sähköisten palvelujen jatkuvaa kehittämistä asiakasystävällisemmiksi sekä niiden käyttöönottoa koko vastuualueella. Tähän liittyy myös digitiekartan toteuttaminen ja kehittäminen.

TOIMINNAN PAINOPISTEALUEET

Vakiinnutetaan seudulliset yhteistyömallit siten, että järjestämisvastuista syntyy tehokkuutta, osaamista ja kustannushyötyjä koko alueelle.